

Є.М. Андрушак. //Фінанси України. – 2004, – № 9. – С. 118–124.

4. Омаров Ш. А. Особенности использования сценарного подхода при формировании стратегии развития компании. / Ш.А. Омаров. // Проблемы экономики. 2011, – № 4. – С. 139–142.

5. Матвійчук А. Діагностика банкрутства підприємств. Управління економікою: теорія і практика / А. Матвійчук. Режим доступу: URL: <http://me.kmu.gov.ua/file/link/99747/file>.

УДК 657:332.142.2:614.8

Гарашук О.В.,

д.е.н., професор,

зав. сектору взаємодії з громадськістю та ЗМІ і міжнародного співробітництва
відділу організаційно-інформаційного забезпечення та роботи
з персоналом Державної інспекції навчальних закладів України

Куценко В.І.,

д.е.н., професор,

головний науковий співробітник ДУ «Інститут економіки
природокористування та сталого розвитку
Національної академії наук України»

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

У числі показників, які характеризують рівень соціальної безпеки, важливе місце посідає рівень життя населення. Визначити його можна за допомогою економічного аналізу. Останній дозволяє отримати необхідні результати, спрогнозувати можливості, розробити плани та стратегію, запобігти загрозам і негативним явищам, тобто не лише дати оцінку сучасного стану певного явища, але й виявити наявні тенденції. Саме на основі останніх можна передбачити майбутні процеси у вказаному контексті.

Одним із показників рівня життя населення є середньодушовий загальний дохід на місяць у порівнянні з прожитковим мінімумом. Здійснюваний нами економічний аналіз показав, що в цілому по Україні спостерігається його зниження. Хоча соціальні загрози – зростання безробіття, антагонізація соціальної структури, люмпенізація населення, декваліфікація робочої сили, збільшення знедолених категорій українців, технологічне відставання економіки – продовжують негативно впливати на життєвий рівень населення. В 2016 році, приміром, нижче середньомісячного показника прожиткового мінімуму на душу населення перебувало 3,8% громадян, щоправда, в 2010 році

цей показник складав 8,8%. Особливо велике зниження спостерігалось в Івано-Франківській, Миколаївській і Сумській областях.

Загрозою для соціальної безпеки залишається безробіття. В Україні, на жаль, рівень безробіття продовжує зростати. Так, за методологією Міжнародної організації праці (МОП), цей показник серед населення у віці 15-70 років (економічно активного) за 2010-2016 роки зріс із 8,1% до 9,3%.

Низький життєвий рівень населення у свою чергу зумовлює появу нових загроз. В їх числі – захворюваність та погіршення стану його здоров'я в цілому. У 2016 році кількість хворих з уперше встановленим діагнозом на 100 тис. населення склала 64375. Найвищою вона була в Дніпропетровській, Івано-Франківській і в столиці України. Рівень захворюваності у Сумській і Херсонській областях на 40% є нижчим, ніж, скажімо, у Києві. На наше глибоке переконання така різниця є не наслідком впливу тих чи інших факторів, а методики (за зверненням до лікаря) розрахунку цих показників.

Досить високою в нашій країні є захворюваність, на так звані, соціально небезпечні хвороби. Так, кількість хворих з уперше встановленим діагнозом на 100 тис. населення ВІЛ-інфіковані складають 40,2; новоутворення – 86,8; активний туберкульоз – 54,8. Нині за рівнем захворюваності на ВІЛ серед регіонів України лідирують Дніпропетровська і Одеська області (відповідно показники 95,2 і 90,8), щодо новоутворень найвищими показниками характеризуються Дніпропетровська, Харківська, Запорізька області. Найвищий рівень захворюваності на туберкульоз має Одеська область, де цей показник удвічі перевищує середньо-український.

Як наслідок, в Україні смертність є однією з найвищих у Європі. Так, кількість зареєстрованих смертей у розрахунку на 1000 наявного населення в 2016 році склала 14,7. А в Житомирській, Запорізькій, Київській, Кіровоградській, Полтавській, Сумській, Черкаській і Чернігівській областях цей показник відповідно на є 10-20% вишим. Досить високий і коефіцієнт смертності дітей у віці до одного року на 1000 живонароджених, у 2016 році він склав 7,4, а в Закарпатській області навіть 10,4. Це практично вдвічі вище, ніж, приміром, у Київській і Тернопільській областях.

На рівень смертності в нашій країні впливають і такі соціальні негаразди як кількість ДТП, в яких були потерпілі та розгул злочинності. Україна в Європі посідає перше місце за кількістю потерпілих у результаті ДТП. У 2016 році, скажімо, їх було 26782, у тому числі в Дніпропетровській області 2,5 тис., у Львівській – 2,1 тис., в Одеській – 2,2 тис. Тобто на ці три області припадає майже 22% усіх ДТП в країні. У Харківській і Дніпропетровській областях залишається найвищою і злочинність. Якщо в Україні в цілому кількість виявлених злочинів склала в 2016 році 592,6 тис., то в Дніпропетровській

області – 46,3 тис., Харківській – 50,6 тис., в Запорізькій – 47,9 тис. Іншими словами, найпоширенішою злочинність є у великих містах. Так, У Києві вона у зазначеному році перевищила 77 тис.

Критичний аналіз зазначених показників дає змогу зробити висновок, що в цих умовах в Україні вкрай важливо забезпечити принципово нові підходи до управлінських рішень, засобів і механізмів розвитку економічної та соціальної сфер, до забезпечення високого рівня соціальної безпеки та добробуту населення. Зазначеного, як свідчить світовий досвід, можна досягти шляхом активного впровадження інновацій в усі сфери діяльності, застосування яких потребує: більш широкого залучення досвіду розвинених країн [1], децентралізації надання соціальних послуг та диверсифікації їх постачальників, активного розвитку партнерства в трикутнику «держава – бізнес – громада», формування єдиної інформаційно-аналітичної системи у сфері соціальної безпеки [2; 3].

Практика розвинутих країн свідчить, що за допомогою інноваційних соціальних технологій можна вчасно подолати соціальні загрози, запобігти соціальній напрузі, забезпечити успішне блокування ризикових ситуацій, тобто забезпечити в країні безпекову ситуацію.

Література

1. Козубовський В.В. Соціальний захист неповнолітніх у Великій Британії (порівняльний аналіз) / В.В. Козубовський. – Ужгород: УжНУ, 2004. – 129 с.
2. Гришина Е.Е. Технология адресной социальной помощи «Самообеспечение»: руководство по внедрению для местных и региональных администраций / Е.Е. Гришина, К.Г. Чагин. – М.: Институт экономики города, 2008. – 96 с.;
3. Дудченко В.С. Инновационные технологии: учеб-метод. пособие / В.С. Дудченко. – М.; 1996. – 225 с.

УДК 657.6.012.16

Голяш І. Д.,

к. е. н., доцент кафедри аудиту, ревізії та аналізу,
Тернопільський національний економічний університет

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЕКСПЕРТНІЙ ПРАКТИЦІ

Донедавна використання інформаційних технологій в експертній практиці було досить рідкісним явищем. Глобальна інформатизація суспільства та поява різноманітних технічних інновацій, які використовуються в сучасному світі,